

Pomocné půdní látky a pěstební substráty - Stanovení množství

ČSN
EN 12580

83 6637

Soil improvers and growing media - Determination of a quantity

Amendements organiques et supports de culture - Détermination de la quantité

Bodenverbesserungsmittel und Kultursubstrate - Bestimmung der Menge

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 12580:2022. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 12580:2022. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 12580 (83 6637) z února 2015.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Hlavní změny proti předchozímu vydání jsou uvedeny v evropské předmluvě.

Informace o citovaných dokumentech

CEN/TS 17732:2022 zavedena v ČSN P CEN/TS 17732:2023 (83 6212) Pomocné půdní látky a pěstební substráty - Terminologie

EN 12579:2013 zavedena v ČSN EN 12579:2014 (83 6636) Pomocné půdní látky a substráty - Odběr vzorků

EN 13040 zavedena v ČSN EN 13040 (83 6161) Pomocné půdní látky a substráty - Příprava vzorků pro chemické a fyzikální zkoušky, stanovení obsahu sušiny, vlhkosti a objemové hmotnosti laboratorně zhutnělého vzorku

EN 45501:2015 zavedena v ČSN EN 45501:2018 (17 7010) Metrologické aspekty vah s neautomatickou činností

Souvisící ČSN

ČSN EN 15238 (83 6634) Pomocné půdní látky a pěstební substráty – Stanovení množství pro materiály s velikostí částic větší než 60 mm

ČSN EN 15761 (83 6643) Tvarované stimulanty růstu – Stanovení délky, šířky, výšky, objemu a objemové hmotnosti

ČSN ISO 5725 (soubor) (01 0251) Přesnost (pravdivost a preciznost) metod a výsledků měření

Upozornění na národní poznámky

Do normy byla k tabulce A.1 doplněna národní poznámka.

Vypracování normy

Zpracovatel: Sweco a. s., IČO 26475081, Ing. Lenka Fremrová

Pracovník České agentury pro standardizaci: Ing. Radmila Foretová

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN 12580

Listopad 2022

ICS 65.080
EN 12580:2013

Nahrazuje

Pomocné půdní látky a pěstební substráty – Stanovení množství

Soil improvers and growing media – Determination of a quantity

Amendements organiques et supports de culture – Détermination de la quantité

Bodenverbesserungsmittel und Kultursubstrate – Bestimmung der Menge

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2022-07-05.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a biblio-

grafické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Maly, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídící centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2022 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky

Ref. č. EN 12580:2022 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Evropská předmluva.....	5
Úvod.....	6
1..... Předmět normy.....	7
2..... Citované dokumenty.....	7
3..... Termíny a definice.....	7
4..... Podstata zkoušky.....	8
5..... Přístroje a pomůcky.....	8
6..... Kalibrace odměrného válce.....	9
7..... Odběr vzorků.....	10
8..... Stanovení množství pomocí objemu.....	10
9..... Výpočet a vyjadřování výsledků.....	12
10..... Preciznost.....	12
12..... Protokol o zkoušce pro stanovení objemu.....	13

13 Stanovení množství pomocí hmotnosti.....	13
14 Protokol o zkoušce pro stanovení hmotnosti.....	13
Příloha A (informativní) Výsledky mezilaboratorní zkoušky pro stanovení objemové hmotnosti.....	14
Bibliografie.....
.....	15

Evropská předmluva

Tento dokument (EN 12580:2022) vypracovala technická komise CEN/TC 223 *Pomocné půdní látky a pěstební substráty*, jejíž sekretariát zajišťuje NEN.

Této evropské normě je nutno nejpozději do května 2023 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do května 2023.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN 12580:2013.

V porovnání s předchozím vydáním byly provedeny tyto technické změny:

- text byl redakčně revidován, nebyly provedeny žádné technické změny popsané metody;
- byly aktualizovány citované dokumenty v kapitole 2 a bibliografii;
- termíny a definice byly uvedeny do souladu s CEN/TS 17732:2022;
- obrázek byl nahrazen dvěma jinými obrázky s příkladem přístrojů.

Tento dokument byl vypracován na základě normalizačního požadavku adresovaného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu.

Jakákoli zpětná vazba a otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na webových stránkách CEN.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Úvod

Při obchodování s pomocnými půdními látkami a pěstebními substráty se obvykle vychází z jejich objemu, protože hmotnost výrobku může být značně ovlivněna vlhkostí. Pro zákazníky i prodejce je důležité, aby znali objem výrobku, který je prodáván. Vedle toho je pro pěstování rostlin skutečně důležitý objem výrobku, nikoli jeho hmotnost. Objem se vypočítá ze známé hmotnosti a objemové hmotnosti výrobku; objemová hmotnost se stanoví zvážením známého objemu výrobku. Pro materiály, s kterými se obchoduje podle hmotnosti, se v tomto dokumentu berou v úvahu vlivy, které může mít vlhkost na deklarované množství. Proto by při takových obchodech měl být údaj o hmotnosti zásadně uváděn společně s vlhkostí, aby bylo možné vypočítat obsah sušiny.

Protože některé pomocné půdní látky a pěstební substráty jsou stlačitelné (a některé mohou být nabízeny ve formě stlačeného materiálu jako bloky nebo kuličky), je důležité, aby byl tento aspekt brán v úvahu u metody stanovení objemové hmotnosti. Toto zkoušení má provádět náležitě kvalifikovaný pracovník.

Také u materiálů, s kterými se obchoduje podle objemu, může mít vliv vlhkost, protože vysoká vlhkost zvyšuje aglomeraci, může snížit schopnost rozdužení nebo rekonstituce materiálů, snížit jejich sypkost a způsobit vyšší objemovou hmotnost a menší objem.

POZNÁMKA V originálu tohoto dokumentu se zaměnitelně používají termíny „mass“ a „weight“ se stejným významem.

Odběr vzorků všech materiálů před stanovením množství je popsán v EN 12579. Příprava vzorků je popsána v EN 13040.

Stanovení množství se musí provádět co nejdříve po přípravě a odběru vzorků.

1 Předmět normy

Tento dokument specifikuje metody pro stanovení množství pomocných půdních látek a pěstebních substrátů volně ložených a balených. Tato metoda je navržena s vhodnou úrovní preciznosti, aby mohla být používána pro validaci stanovení množství.

Tento dokument se používá pro materiál v jakékoliv formě, který je rekonstituován, pokud je potřeba, ale nikoli pro materiál ve formě válců, bloků a desek, který se prodává podle rozměrů; pro ten platí EN 15761.

Tento dokument se nepoužívá pro materiál, který obsahuje více než 10 % (V/V) částic větších než 60 mm; pro ten platí EN 15238.

Požadavky tohoto dokumentu se mohou lišit od požadavků národních předpisů pro stanovení příslušných výrobků.

Materiál, který je příliš vlhký a nemůže být snadno rozdružen na sypký materiál, nebude vhodný pro stanovení množství a nemusí poskytnout reprezentativní výsledek. Vzhledem k rozdílné povaze a objemové hmotnosti těchto materiálů však není možné kvantifikovat, který materiál je příliš vlhký.

Tento dokument je určen pro použití výrobcí, kupujícími a úřady, aby ověřili prohlášení o vlastnostech těchto výrobků.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.